

הלכות יחוד שבוע ג' [סעיף ג-ה]

אשתו משמרתו

מתנ' קידושין פ: עד מתיחיד אדם [1]

תוס שם ד"ה רבי שמעון

מתנ' ע"ז כב: [3]

גמ' עבודה זרה כה. לא תתיחד עד כה: ותיפוק ליה משום [3]

שלחן ערוך אבן העזר סעיף ג' [4]

איסור למסור תיבוק לכותי ללמדו ספר או אמנות

בריתא ע"ז טו: והתניא אין מעמידן עד אבל מעמידן [6]

שלחן ערוך סעיף ד' וב"ש וחלקת מחוקק שם [4]

הוא הדין לישראלים אפיקורסים שו"ת שבט הלוי ח"ה סימן ר"א אות ה' [7]

מספר המתיחדים המתיר והאסור ביחוד

יחידב אשה אחת אם ב' אנשים

גמ' פ: אבל אשה אחת : פא. אמר רב [1-2]

טור סימן כ"ב וב"י שם [8-9]

שלחן ערוך סעיף ה' [4-5]

"אבל אם הם פריצים אפילו אם..." מי נחשב פרוץ

שו"ת שבט הלוי ח"ה סימן ר"ב אות א' ד"ה ובגדר [7]

חזו"א קובץ אגרות ח"ב אגרת קנ"ט [7]

אם מותר להתיחד אם ב' אנשים כשאחד מהם פרוץ או נכרי

פתחי תשובה שם אות ד' [5]

קדא מ"י פט"ו מ"ל
אח"כ העומדת בלילה
ד:

ק"ב ג' מ"י פ"ב מ"ל
אח"כ בלילה ה' מ'
סמך ללון ק"י טו"ע
אח"כ סמך כב ט"ה
ק"ד מ"י שם בלילה
טו"ע שם פ"ה
ק"ה ה' מ"י שם פ"ה
בלילה ז' סמך שם
טו"ע אח"כ סמך כ"ה
פ"ה ז':

ק"ה מ"י שם פ"ב בלילה
ז' סמך שם טו"ע
אח"כ סמך כב ט"ה
ק"י ז' מ"י פ"ב מ"ל
בלילה י' טו"ע י"ד
סמך שם פ"ה ז':
ק"י ח' (מ"י) פ"ב מ"ל
אח"כ בלילה ח' מ'
פ"ה י' מ"י טו"ע אח"כ
ס"ב כב ט"ה ה' בלילה
ק"ב ח' מ"י פ"ב מ"ל
סמך בלילה א':

תוס' ר"י הוקן

עם שתי נשים. כ"ש ע"ס
אחת מפני שדעתן קלה
ונחות להפחות ולה
תירא זו מחברתה ואין
היא חששה כמותה: וכן
אנשים. ה' א' כ"ש
מחזיר: בן מתיחד עם
אמו. להכי נקט בן עם
אמו לומר שדוך הבן
להיות מצוי אצל האם:
כל נשים. ולד שמה
בתוך ל' יום א"צ לא מטה
ולא (מירבה) (כלילה)
וא"צ אלא ג' לילות: מה
יתאונן. כלומר מה מועיל
לו האנינות כל זמן שהוא
חי יצור מתגבר עליה: על
מדותיו. על הקב"ה של
קדושתו והוא יונתני לו
חיות וכו' גבר על חטאיו
שלא חטא לו וכו' וכו'. וכן
הוא: עשרה במטה.
בחזקת שהיא אמה
וקלקלה ומה ואשת אמה
היתה: בשורה. קורה
שש בה משוי לעשרה
בני אדם ואינם בורשים

לעזי רש"י

בירקורש. פירוש
נקיים. נקיים (רש"י)
חולץ ע"פ ד"ה מנקי
ועין רש"י ב"ק פ' ע"ב
ד"ה ונקי:

ליקוטי רש"י

א' יתירה אדם עם
שתי נשים. שנתים
דעתן קלה ושמיך
תמלית לעצמה וכו'.
עם שתי נשים.
אז ע"ס שם לו לרע
ספיר דמי (לקמן פ"ב). כ"ה
ש"ש יום יוצא
בחוק. ק' לו יום מוליד
מקור למה הקדמות ולא
נאמן. אב"י א"א באיש
אחד. שאין מתייחד עם
האשה (מק"ד). מה
יתאונן וכו'. במתירם
על מדותיו. מה מ'
לחלוק אדם מי גבר על
מטאיו. כל אדם ואדם
יתאונן על מטאיו כי הם
מחללים עליו הרעה
לפניהם על יתאונן למה
יתרעם האדם על לא על
מטאיו (א"ה). ג' לט.
א' שני. ה' דקת א"ה
אשה מתייחדת עם שני
נשים. (מק"ד). במעשה
והוציאה עשרה. פירוש לאשת א"ה וכו'. שפא יבא ע"ה בדרך. שרץ להקדמה פירושם צ"ה הגדול [שם].

(א) ע"י (ב) כ"ה. (ג) [שם]
(ג) (א) ע"י (ב) ע"ש
פנהדק: כ"ה. ע"ש
(ד) ופירוש: כ"ה. וס'
[שם]. (ה) מ"ק כ"ה.
שמות פ"ג. (ו) סוטה ז'.
פ"ו: כ"ה. ע"ש. (ז) סוטה
ז'. (ח) ל"ה כ"ה. (ט) ג' צ"ל
דל"ה נמנע קטן כ"ה.
וכ"ה מהרש"ל וכן בש"י
שלפניו דל"ה.

הנהגות הב"ח

(ב) רש"י ד"ה ורנן וכו'
ה' סוטה עובדא דהדיא
איתא דהיה עובדא
ואפיקתיה: (ג) תוס'
ד"ה ר' שמעון וכו' לכן
נראה ל"י דלרבנן נמי
א"י מ"ס: (א) ד"ה כי
וכ"ה מהרש"ל וכן בש"י
פ"ה למוס':

הנהגות הגר"א

[א] (ליקוט) מתני'
בזמן שאשתו ע"ה. ג' מ'
מ"ס. וי"ף א"ה וכו'
דמ"מ אחי קשה ל"ל
עמה וס' לנא דמתי'
שמה ע"ה פירוש א"ה
אב"ד דמ"ק קאמר ב' נשים
נקט ג' ר"ש וכו'
במה מקומות רבו
מלפני ולפני א"ה נ"מ
דמ"מ בלילה כ"ה
דפוסא דע"י (כ"ה) ב'
בומיה וכו' לפי חוס'
שמתקיים לקמן כל
עסקיו כ"י ר"ל אפילו
אשתו עמו דקסם מל'
כ"ה וכן אמרו ע"י
חוס' נאמנה כ"ה ופי'
חוס' הוא נ"מ דקלי
למעלה דלף במקום
שמות א"ה שר פירושם
אין מתייחד כיון דלא
הוציא למעלה מה כלום:

תורה אור השלם

א' כי יסירך אחרך בן
אפיקאי בןך או בןך
או אשתך חוקך או רעך
אשר תנשף פסתר
לאמר וקלך (ע"ה)
אליהם וקלך (ע"ה)
לא ידעת אקת
[אח"כ]. וכו' וכו' וכו'
ב' מה יתאונן אדם חי
גבר על חטאיו
[א"ה]. ג' לט.

הנהגות וצינונים

[א] ודקא שתי נשים אבל
ג' וכו' מותר וכו' וכו'
לקמן פ"ב ע"ה ד"ה לא
יתיחד כ"י (ג' בליון) וכו'
חוס' שם: (ג) בירוש'
נוסף: ג' ה' ה' ה'
(רש"י). וכו' בירוש' (רש"י).
צ"ל וכו' (רש"י).
וכ"ה בירוש' וכו' (רש"י).
צ"ל לכן נראה ל"י
דרש"י אירי בשאין
מקור למה הקדמות ולא
נאמן. אב"י א"א באיש
אחד. שאין מתייחד עם
האשה (מק"ד). מה
יתאונן וכו'. במתירם
על מדותיו. מה מ'
לחלוק אדם מי גבר על
מטאיו. כל אדם ואדם
יתאונן על מטאיו כי הם
מחללים עליו הרעה
לפניהם על יתאונן למה
יתרעם האדם על לא על
מטאיו (א"ה). ג' לט.
א' שני. ה' דקת א"ה
אשה מתייחדת עם שני
נשים. (מק"ד). במעשה
והוציאה עשרה. פירוש לאשת א"ה וכו'. שפא יבא ע"ה בדרך. שרץ להקדמה פירושם צ"ה הגדול [שם].

(א) סוטה דף ו' (ע"ז)
(ב) כה' (ג) [לעיל לט:]
(ג) מנחות י"ג, (ד) [לעיל
ל' וע"ז] (ה) סוטה ד',
(ו) וטעם.

הנהגות חב"ד

(ה) גמ' אמר ליה (מי
יחד דכנסת) חל"מ
יחד ק"ל אין זה:
(ג) שם וזהו קעביר
מילי דמחמם כ"ל
יחמם מיה נחמק:
(ד) רש"י ד"ה פעלה
ובי' ללוקח, ל"ב נחמק
ללקוח ולבדוק נכסות
מר וטעם: (ז) ד"ה
קטק מלך וכו' ואחין
ט' עבדור על דף:
(ח) תוב' ד"ה קסא
וכי' ולעבירה ימות
כ"ל: ומת' נחמק
נחמק: (ס)

הנהגות הגר"א

(א) גמ' מר וזמרא
מ"ק' ומכריז, פ"י
הגרמ"ס דק"ף אפטיה
(הגר"א ספרו הל"פ על
ההל"ס):

הנהגות וציונים

(ה) בכת"י וראשונים אחד
מס' [מקבץ] (כ"ב)
בסוטה, ע"ין הנהגות
הרד"ל: (ג) דפרי
שקול: (ג) [ג"ל] און
וכ"א (הראש"י [ג"ל]):
(ד) ג"י העירון אבי
[ג"ל]: (ס) [פ"י] כיון
שליכין ושותין וכליל
מתיחדין
ובאין ליד עבירה, ע"ין
[ג"ל]: (ז) דפרי' ד"ה:
(ז) ד"ה אמר ר' יהי
(רש"י): (ח) דפרי' וקצת
בכת"י אסור: (ט) בדפרי'
דכדורי
מותר' ליה אסורא.
דלוקח על דף טובה
השמועה, וז"ל הנהגות
הרד"ל בליקוט מפרשים:
(י) ד"ה חכום אבתי
לפני' ליתא אבתי
דפרי' ונוסף ע"פ
הר"ל: ע"י: (כ) דפרי'
וכת"י בעבירה עבירה:
(כ"א) ציל יצור (באורים)
וכ"ה בכת"י: (ל) ציל
ראוה מדרת ע"ב
אחד אמרו לה ר"ן
[ג"ל]: (נ) [ג"ל] של
איש זה איש פלוני כ"ן
[ג"ל]: (ס) ובכ"י סי'
הצ"ח העירק ולעבירה
כ"ל ימות הרגל:

לעזי רש"י

קבשורא, פירוש
אפשר, רסן (פירוש ערך
אפשר) מל' או לטעם
שקטס' נלתי' הנחמה
לנוסח חותם:
דרישורא, פירוש
שפוק, פלג (על נגן של
הסוטה משל), חסרה
(ע"ין ערך קס):
ד"ה, ג"ל, מל"ג
(התמנה וכו' נדפס'
ומכ"י, פירוש נפשו,
סוף חסון (ד"ה) חולין
מן ע"ד ד"ה גילה גילה)
וע"ין ד"ה בית פד ע"ד
ד"ה ונגדי מותמים:

ליקוטי רש"י

ז"א שנו, הא דתנן אכל
אשה מתיחמת עם שני
אנשים, תרי ואיהו הא
בגין ר' חנינא בר' פא
נעמל' (סוטה י"ג, ו)
עמל' בעיניה י"ג, גירא

עשרה יוחסין פרק רביעי קידושין פא.

פא.

לאתרווי ביה, שם יצא עליה אין מים נדקין אותה: ז"א שנו.
לדמר אשה מתיחמת עם שני אנשים: שמה יצטרך אחד לנקביו. ונשי
להתרחק לנניעות: דניהו עליה בהדי, אם יצא עליה ויעידו לפני
ב"ד ולא ימחו עליה מגילה: ד"י ברע"ך, מהר ללכת שנקדמנה:

כגון ארבע: רבי חנינא בר
פפי ורביה. רבי לודק ורבי כהנא
בפ"ק (לעיל דף ט'): מל"קין על היחוד.
מדרות: ואין אסורין. אשת איש על
בעלה ממתת יחוד: ז"א אמרו.
דמלקין: אתה מוציא ל"ו. שלמנו
ל"ו טוה שזמנה לך הקולס והאדנה
ליכא מימת בית לך למקלטליה: מר
זוטרא מ"ק. על יחוד אשת איש
ומכריז עליה שלא יזמנה אלא מתיחמה:
על ז"א טובה השמועה. מי שזאל קול
עליו שהוא עובר עבדות מלקין אותו
ללא טוהה השמועה לאו הוא דכמי
בני עליו אל בני לאו יס כח על לא
טוהה השמועה: (י) אפסרה. קבשורא:
ומכריז י"ה. קולס לפניו אל בני
להודיע שעל לאו זה הוא לוקה: בעלה
בער אין חוששין ז"ה משום יחוד.

(א) הלקות דמתקמי מעטל השתא
אחי: שקול' דרגא. שאכלו בעליה
וירדו רב יוסף ואשתו והוא נשאר
בעליה שקול' דרגא ממותי צ"ל שלא
יחד ויחיד: שושביניה. בעלת בית
לו: אנשים בחוץ. צ"ח החילון: ונשים
בביתו: אין חוששין משום יחוד.
שהחילונים אין להם דרך לפניו ואין
יחיד האם אחד עם הנשים אצל
הפנימים י"ל להם דרך לחן הילך
אנשים צננים ונשים בחוץ חוששין
שמה יאל אחד מהם ויחידה עם
הנשים: איפכא. אנשים בחוץ ונשים
צננים חוששין שמה יכנס האחד לפניו
ולא ירגישו צ' חזרי' אנשים צננים
ונשים בחוץ אין חוששין שמה יכנס
היא לפניו ואם תכנס היא לפניו לא
איכפת לן לטעם המתקמי עם שני
אנשים ואם תכנס מן יאל לנן הנשים
אין זה יחוד דמיסתמי שמה יאל אחד
מן אחרי שהי' דרך הפנימים על
החילונים: גול"פ. מקום קצות אנשים
ונשים או לדרשה או לטעם היה מסדר
קנקנים על חסם הרעם מימיהם שאל
יצאו לו אכלו או יקשקשו וישמע קול:
דייר. לשון דרי דרי (מגילה דף י')

שורות שורות: דייר קנה. מסדר
קיס שהעובר עליהן קולס נשמע:
קבשורא רש"י. רש"י. רש"י. רש"י.
הנהגות חב"ד ימות הרגל שם
קצות אנשים ונשים לשמוע דרשה
וטומים וטומים זה עם זה קבשורא
דרישורא"ל נל"מ כמו דמסקב להו
לחמיהו (ב"מ דף ט'): אפוקיהו.
ש"ה עליהם לפדותם ונמטום בעליהם:
בהדי דקא חלפא חלפא מיתיהו: שהיתה
עוברת אצל פי ארובה שמן העליה
לפיה: נפ"ה נהורא באיפוסא. נפל אור
צ"ח דרך פי העליה שהי' פניה
מאחור: וקא מ"ק. למועצה:
אפשה. חרמיז ופסק רגליו לעמוד
נמקומו בחזקת להסתגר על יצרו: לאמר
נורא בי עמרם. חזקין בני השכונה

ליאקף ולנא לטעם הדליקה כדי שיהלך מיליו שיתפיש מהן: אתו רבנן. שהיו פטרים שהיה שם דליקה: אישבעיה. רב עמרם ליאר
הרע שלא ממנו: מתיחמין בעבירה. אומר שנקל הוא להסתגר על יצרו: אם היו רגלים: אידי' ליה שפן. דהוא יאר הרע: בהך גיסא
דמברא. לז' השני שמעבר המים: ז"א היה מברא. ספיות המעצמות: נקם מצרא. חלל ממות משפת הנהר אל שפתו ואחיון צ'
(ז) לנא על דף קר המוטל ברוחב הנהר: שבקיה. היאר לרבי מאיר: אכתא. על השלחן אורכין: וביי. ולג"ך המולחץ לימה ומלחץ:
מכין

ז"א שנו, הא דתנן אכל
אשה מתיחמת עם שני
אנשים, תרי ואיהו הא
בגין ר' חנינא בר' פא
נעמל' (סוטה י"ג, ו)
עמל' בעיניה י"ג, גירא

מל"קין על היחוד. פי' בקונטרס דמיי' צנניה דהכי מוקי לה
בסמוך ואין אסורים על היחוד מיי' צנניה דהכי אשת איש
וקשה להם כן ללדקן קמי רשא צנניה וסופא צנניה דהכי ונראה
לפרש דסופא נמי מיי' צנניה ולאסרה לכן משום וזהו ויחוד קשה
דמין צנ"ק דמחמם (דף י"ג). היתה
מעצמה (י) ואמרו לה מי טיב של
עובר זה מאש? פלוגי וכן הוא רבי
יהושע אומר אינה נאמנת ופריך עליה
בגמרא מהא דאמר רב הכא אין
אוסרין על היחוד ומשני מעלה עשו
צומסין ולפי מה שפירשנו דמיי' צנניה
לאסרה לכן לא משני בגמרא הסם
מיי' דהא הכא מיי' לוחסין ופ"ה
אמרין דלן אוסרין ויש לומר לעולם
מיי' לוחסין והא דמשני הסם מעלה
עשו צומסין שאלו הסם דלניה נאמנת
משום דמורה ה"ל שנעלה והכא
דקאמר דלן אוסרין היינו משום
דאינה מודה שנעלה:

בעלה בער אין חוששין ז"ה
משום יחוד. פי' בקונטרס
אין חוששין להלקות משום יחוד
פירושו הא לסיקורא מיהא איכא וקשה
דלס כן מל' פריך בסמוך על רב
יוסף דקאמר שקול' דרגא ממותי
צ"ל והאמר רבא בעלה בער אין
חוששין לה משום יחוד ומל' קושא
נהי דמלקות ליכא לסיקורא מיהא
איכא ונראה לפרש אין חוששין כלל
משום יחוד ואפילו לסיקורא ליכא:

סקבא דשתא ריגלא. פירוש
רש"י של ימות הסנה
ליחוד ולעצמה (ה) כלומר ימות
הרגל [שם] קצות אנשים ונשים
לשמוע דרשה וטומין עין ו
על זה ו"ה לך נהא להטעת
לאחר פסח ולאחר סוכות:

אנשים מבפנים ונשים מבחוץ חוששין משום יחוד במתניתא תנא איפכא
אמר אבי' "השתא דאמר רב כהנא הכי ותנא מתניתא איפכא אנא" נעבד
לחומרא אבי' דייר גולפי רבא דייר קנה אמר אבי' "סקבא דשתא ריגלא" הנה
שביתא דאיתא לנהרדעא אפוקיהו לבי רב עמרם חסידא אשקולו דרגא
מקמייהו בהדי דקא חלפא חלפא מנייהו נפל נהורא באיפוסא שקליה רב עמרם
לדרגא דלא הוו יכלין בי עשרה למדלייא דלייא לחודיה סליק ואזיל כי מצא
לפלגא דרגא איפשח רמא קלא נורא בי עמרם אתו רבנן אמרו ליה כסיפתין
אמר להו מוטב תיכספו בי עמרם בעלמא הדין ולא תיכספו מיניה לעלמא
דאיתא אשבעיה דינפך מיניה נפק מיניה כי עמודא דנורא אמר ליה חזי דאת
נורא ואנא בישראל ואנא עדיפנא מינך רבי מאיר הוה מתלחץ בעוברי עבירה
יומא חד אידימי ליה שמן כאיתתא בהך גיסא דנהרא לא הוה מברא נקם מצרא
וקא עבר כי מצא פלגא מצרא שבקיה אמר אי לאו דקא מכריז ברקיעא הוהו
בר' מאיר ותורתו שותיה לדמך תרתי מעי ר' עקיבא הוה מתלחץ בעוברי
עבירה יומא חד אידימי ליה שמן כאיתתא בריש דיקלא נקמיה לדיקלא
וקסליק ואזיל כי מצא לפלגיה דדיקלא שבקיה אמר אי לאו דמכריז ברקיעא
הוהו ברבי עקיבא ותורתו שותיה לדמך תרתי מעי פלימו הוה רגלי
למימר כל יומא ג' גירא בעיניה דשמן יומא חד מעלי יומא דכיפורי הוה אידימי
ליה כעניא אתא קרא אבבא אפיקו ליה ריפתא אמר ליה "יומא כי האידנא
כולי עלמא גואי ואנא אבראי עייליה וקריבו ליה ריפתא אמר ליה "יומא
כי האידנא כולי עלמא אכתא ואנא לחודאי אתויהו אוטבוהו ותכתא הוה
יחיב מולא נפשיה שחנא וכיבי עליה והוה קעביר (ו) ביה מילי דבאמא א"ל"ה

תוב
לר' עמרם ליאר
הרע שלא ממנו: מתיחמין בעבירה. אומר שנקל הוא להסתגר על יצרו: אם היו רגלים: אידי' ליה שפן. דהוא יאר הרע: בהך גיסא
דמברא. לז' השני שמעבר המים: ז"א היה מברא. ספיות המעצמות: נקם מצרא. חלל ממות משפת הנהר אל שפתו ואחיון צ'
(ז) לנא על דף קר המוטל ברוחב הנהר: שבקיה. היאר לרבי מאיר: אכתא. על השלחן אורכין: וביי. ולג"ך המולחץ לימה ומלחץ:
מכין

ק"ג א' טו"ט א"ה סי'
כ' ס"ה ז' ס"ה:
ק"ד ב' מ"י ס"ה מל'
אסור מל' ג'
סמ' ללון קס טעם:
א"ה עין קס טעם:
ק"ב ד' מ"י ס"ה מל'
מסכת' מל' ה'
טו"ט א"ה סי' קס
ס"ה:
ק"ב ה' מ"י ס"ה מל'
א"ה מ' י' טו"ט:
ס' ס' ס' ס' ס' ס'
ק"ו י' מ"י טו"ט ס'
ס' ס':
ק"ח ז' מ"י טו"ט ס'
ס' ס':
ק"ט ח' מ"י טו"ט ס'
טו"ט ס' ס' ס':

תוס' ר"י חוקן

זה מזה: למקביו. וצריך
להתרחק משום צניעות:
[מסכת' לו ב']
ח"ח. הסקנא לאשתו
ומעלה אותה לירושלם
להשקתה: ח"ח. שרית
סאורא לבעל ויתרו:
אם יבא עליה: דל
ברע"ך. מהר ללכת
שקדומה. ומסכתא
דלפנים בשוה הדין עבר
שרתה להתרחק מן הכבוד
אבל לכל שני אנשים
כשרים מותר: וחבירו.
רבי (צחק) [צדוק] ורב
כהנא: מל"קין.
שתיחיה עם אשה מלקין
שניהם ככת מדרות ואם
אשת איש היא אוסרים
אותה לבעלה: אמר רב
[אש"י]. הא דאמר רב
מלקין דוקא פטרי אבל
באשת איש: י' מלקין
אותה וכו' שאין אסורין
אותה שאם אשה מלקה
יאמרו שיתנה לפי הדין
אותה ודאידיה ליתא
מיתת ביד: מל"קין. פריש
אשת איש שתיחיה עמו
ומריש' שמשום יחוד
הלקוח ולא משום נזות.
ודריש' פ"א דקדושה
[כתב] מלקין פטור על
היחוד ומכריז ששטום
יחוד הוא: נב' מל' לילקין
ולכריז: גב' אשת איש:
בדא. במלקות ולא שטע
במחנה ויוצא לזה על
הבנים: על לא טובה. מי
שיצא עליו קול שווא
עובר עבירות דמלקין
אותו: דב' עלי. כתוב
לא: לא טובה. לאו
הוא: אפסא. פריש
קבשורא. כמו אפסא
במטה: ומקרי. לפני
הלוקח: אל בני. להודיע
שפסו זה לוקח: אין
חוששין. משום יחוד
להלקות:
דברך. שאלו: שקולו
דרגא. סלקו הסולם
שלא ירד ויתחיד:
שדשביטה. בעל בית:
אנשים בחוץ. בבית
החיצון ונשים בבית
הפנימי אין לחוש ליחוד
שאין לאיש ליכנס בהן
הנשים וצ"ע שחשאה
כשתנא תתירה עם
האנשים לא איכפת לן
דאשה מתוה' ע' ס'

תורה אור השלם

א' אל בני ב' לא טובה
השפעה אשר אנכי
שבע עבדים עם יי'
[שכ"א א' ב' כ']

מתנ' עבודה זרה כב:

^(א) **אין** ימעמידן בהמה בפונדקאות של
עובדי כוכבים מפני שחשודין על
הרביעה ^(ב) ולא תתייחד אשה עמהן מפני
שחשודין על העריות ^(ג) ולא יתייחד אדם עמהן
מפני ^(ד) שחשודין על שפיכות דמים: **גמ'**

גמ עבודה זרה כה.

למשה. במלחמת סיחון: לא היה
כיום הדוא. נמנעה דיהושע כתיב:
אבני ברד. דלא היו נמנעים: ויאמר
למך בני יהודה קשת. בקנה שקון דוד על שאל כתיב: הלא הוא ^(א) בתוכה. דמי יהודה היו מושבי קשת: יד כנגד ערף.
המושך בקשת נותן ידיו כנגד עיניו דהיינו מול העורף הטרי"ל עליו: דבתיב במשנה תורה. ועשית הישר והטוב: אחיו היא
מלחמה שנריכה לימוד כו': ומגן. דקרא ביהודה כתיב: דבתיב. ברישא דסיפרא מי יעלה במלחמה אל הכנעני ^(ב) להלחם בו ויאמר
השם יהודה יעלה אלמא סתם מלחמה דסיפרא ביהודה קיימי: וירם המבא את השוק ואת העליה. משום פלוגתא דהני אמוראי
גופייהו נקט לה: והעליה. מה שעליה: דמסמבא שוק לאליה. השוק סמוך ^(ג) לאליה שהאליה מלמעלה ונסמכה ^(ד) על השוק ושוק הוא
עלם של לומת הגדין הממונע בין קולית לארכובה ^(ה) ואיברים המתמונים סומכין את העליונים: דבדחית. מניח חזה על השוק גבי חזה
ושוק של שלמים נשעת מנופה. והוא סודתא אע"פ דזנח הוא כדכתיב (שמואל ב ט) כי הוא יצרך (את) הזנח לא הוה חזה חזה ושוק
דידכו לכהן דנמה קטנה הוא וקיימא לן כפרק במרא דנחשים (דף קט:). חזה ושוק נמה גדולה ואין חזה ושוק נמה קטנה:
שופי. כף היד הסובב ענש הקולית וקורין ^(ו) פולפ"א: לא יתייחד איש אחד עם שתי נשים. ^(ז) שהנשים דעתן קלות ושמיחין תתלצינה לעברה ^(ח):

כה: אין מעמידן פרק שני עבודה זרה

לא צריכא באשתו עמו. לכאורה מוקי לה כר"ש דאמר כפ' עשרה
יוחסין (קדושין דף ט:). זמן שאשתו עמו יסן עמהן בפונדקי
שאשתו משמרתו וא"ת אמאי לא מוקי לה נשים עמה מיעוקת
דכמי האי גוינא דישאל שרי ליחודי דאמר רבא התם נגמ' ^(א) מתייחד
אדם עם אשה ומיעוקת שידעת
טעם ביה ואינה מוסרת עמה
למאה וי"ל דלשון לא תתייחד משמע
שלין שם שום ישראלית אלא היא:
איכא בנייהו אשה חשובה בין
האנשים ושאינה חשובה
בין הנשים. פ"ה חשובה למלוות
ואינה יפה לרבי ירמיה דמוקי לה
בקדושה למלוות הא לאו הכי לא
אמר' אשה כלי זינה עליה אלמא

אלא בתלתא דכוותה גבי ישראל בפרוצים
מי שרי ^(ב) והתנן ^(ג) אבל אשה אחת מתייחדת
עם שני אנשים ^(ד) ואמר רב יהודה אמר
שמואל ^(ה) לא שנו אלא בבשרים אבל בפרוצים
אפילו עשרה נמי לא מעשה היה והוציאוה
עשרה במטה לא צריכא ^(ו) באשתו עמו עובד
כוכבים אין אשתו משמרתו אבל ישראל אשתו
משמרתו ותיפוק ליה משום שפיכות דמים

א"א בת"א. להכי נקט תלמא דבישראל בתלתא שרי בין צעיר
בין זקן אלל חרי צעיר אין צדק לא שמיא יטורח אחד מהן
לנקבו ונמנא אחד מהן יתייחד עם הערוה צפ' עשרה יוחסין (קדושין
דף ט:). בפרוצין מי שרי. ועובדי כוכבים למה ליה לתנא לאשמועינן
הא אפי' ישראל דכוותיהו אסרי:
והוציאוה עשרה ^(ז) פריצים. לאשת איש
זונה: במטה. חוק לעיר לעברה
כעין קוצרי מת שלא יצאו: באשתו.
של עובד כוכבים עמו: עובד כוכבים
אין אשתו משמרתו. דלא קפדה
דאיהו צקרי ואיתמיה צטוני ^(ח): אבל
ישראל אשתו משמרתו. שרי' כדתנן
בעשרה יוחסין ^(ט) זמן שאשתו עמו
יסן עמנן ^(י) בפונדקי מפני שאשתו

שו"ת שבט הלוי ח"ה סימן ר"א אות ה

ס"ד. אין מוסרין תינוק ישראל לכותי ללמדו ספר וללמדו
אומנות וזכאי כלל פ"ט, י"ב כי דכיון דהטעם
ג"כ משום מינות עיין ח"מ וצ"ש דלפ"ז ה"י דאסור למסרו
לישראלים אפיקורסים דגרעי טפי מגויים דמשכי ביותר,
וזה תוכחה מגילה להמסרים בניהם לעבודה כשאין הצעה צ
צדוק להם בדעותיו, ואפי' אם הצעה צ מאמין ושומר
התורה מ"מ אם ישנם שם עוד עובדים גויים או אפיקורסים
שם חשש לפריצות או משיכה דמינות ג"כ אסור, וצ"ע
כי הרבה אין מהרים בזה.

חזו"א קובץ אגרות ח"ב אגרת קנ"ט

המתגדלים על דיעות כפרניות ואינם בדרכי הציבור הישראלי הם בכלל מוחזקים
בפריצות עריות

שו"ת שבט הלוי ח"ה סימן רב אות א

ובגדר פרולים, עיין אול"פ צ"ש מהר"י מינץ, והמאירי
דקידושין דסתם פרוץ צבאן היינו פרוץ צעריות,
שנשמע ממנו כבר קלות צעניי עריות, אבל סתם רשע אינו
נקרא עדין פרוץ לענין יחוד. וצעניות צודאי מה שהצ"ח
שם צ"ש הגהות היעצ"ן דמגילה י"ד ע"א דגדר כשיכ"י
צעני דינים עימדים לפניך יהיו צעיניך כרשעים שהם
גם רשעים ופריצים לענין יחוד זה ודאי תמוה, דכרשעים
המוזכר באבות היינו לענין שלא יהי' דעה קדומה לענין
לדקה-טענה צ"ד ויהי' הכנ צעיניו כספק רשעים נענין
טענותם, אבל להחזיקם צדין רשעים ממש לענין שאר דברים
דבר תמוה הוא וזר מאוד.

אבל רשעים ממש צפרע צעירה המורה כחונג שבת יראה
דנקראו ג"כ פרולים נענין עריות וצפרע צמחג שבת
צפרהס"א ד"ש דעית שהם כגיים ממש מעיקר הדין, ופשוט
צעני דאם מחללים צראה טעלעוויזיאן או קוראים צעניות
המלחים דברי תועבה, או מכ"ש כשהולכים גם למקום
פומאח (קינא, קולנוע) הם בגדר פרולים צו"ז, דללקח
אללס הרגש של יצרא דעריות.

ד' וּמִשֵּׁי וַאֲדוֹנֵי אֲבֵי הָרִאשִׁי ז"ל כְּתֹב דְּאִשָּׁה אַחַת מִתִּיחַדָּת עִם שְׁנֵי אֲנָשִׁים בְּשָׂרִים וְכוּ'. פִּירוּשׁ דֵּהֲרַא"שׁ הֵבֵא נִפְסָקוּ לִישָׁנָא סַמְמָא דִּמְתַּנִּיחָן וְדִלִּיתְמַר עֲלֶיהָ לִישָׁנָא אֲלָא נִכְשָׁרִים וְכוּ' וְלֹא הֵבֵא הָא דְלִמְרָא רַב מִי יִמָּר דְּכִשְׁרִים כְּגוֹן אֵין אֲלָא כְּגוֹן רַב חֵינָא דְּרַפִּי וְחִזְרִי וְכוּ' אֲלֵמָא דְּסִפְרָא לִיָּה לִהְרַא"שׁ דְּרַב מִמְּמִיר עַל עֲלָמֹו הִיָּה אֲלָא מִדִּינָא כֹּל סַמְסָא אֲנָשִׁים נִזְקָתָא כְּשָׂרִים הֵם אֲלָא אִם כֵּן יִדְוּעִים נִפְרִיטִים:

[קונטרס אחרון] וּמִשֵּׁי הָרִאשִׁי

כְּתֹב דְּאִשָּׁה אַחַת מִתִּיחַדָּת עִם שְׁנֵי אֲנָשִׁים בְּשָׂרִים בְּעִיר וּבִשְׂדֵה עִם שְׁלֹשָׁה אֲבָל בְּפִרְצִים אֲפִילוּ בְּעִיר וּבִשְׂדֵה נָמִי לֹא. וְצוּרָה נִמְלֻכּוּתֵיהּ זֶה נִהְיָ נָשִׁי עִם הָאֵרֶץ לְעִזּוֹר עַל דְּבָרֵי חֻמִּים וְאֵין מִקְפִּידִין לְהַפְרִישׁ בֵּין עִיר וּבֵין שְׂדֵה וּבֵין כְּשָׂרִים לְפִרְצִים וְאֵף עַל פִּי שְׂדוּרָשִׁין דְּבָרִים וּמוֹחִיזִין אוֹתָם עַל כֹּכָה לֹא יִיחַסוּ מִנְהֵגָם הֵרַע וְאֵין כֹּס יִדְיָו לִיִּסְרָם עַל כֹּכָה וּמִהַרְוֹךְ (דְּרַשָּׁה אֹת יו) כִּכָּז וְחִימָה עַל הַמִּנְהָג שֶׁנִּהְיָ לְנֶאֱמָר לְדָרֶךְ אֵף אִם הֵעֲבִין גּוֹר בְּשׂוּמֵר קָטָן אוֹ קִטְנָה עֲמָהּ וְהָאֵרֶץ נִכְשָׁרָה וְנִבְטָעִים לִישָׁנָא מִנְהָג רַע וְשֹׁאֲרֵי לִיָּה מִרְיָה דִּנְמָן מִכְשׁוֹל לִפְנֵי הַמּוֹן עִם לְהַקֵּל בְּאִסּוּר יִסּוּד דְּאוֹרִיחָא וְמֵה יִאֲמַר הֵרַב בְּשֹׁאֵר אִסּוּרִים דְּאוֹרִיחָא דִּנְהֵגוּ לְהַקֵּל צוּרָה וְאֵין יִדְיָו לְמַחֲסוֹת וְעַד כְּאֵין:

וּמִשֵּׁי וְרִשִּׁי מִתִּיר וְכוּ'. פִּירוּשׁ דְּס"ל הָא דִּתְנָן כֹּל שֶׁעָסְקוּ עִם הַנָּשִׁים לֹא יִתִּיחַד עִמָּהֶן הִי קֹאמֵר דְּאִפִּילוּ אִיכָא ג' וְד' נָשִׁים אוֹ יוֹמֵר אִסּוּר דְּאִילוּ אִינֵשׁ דְּעֵלְמָא בֵּין ג' נָשִׁים תָּנָן לֹא יִתִּיחַד אֲלָא עִם ג' וְד' שְׂפִיר דְּמִי וְעָסְקוּ עִם הַנָּשִׁים הַכֹּל אִסּוּר וְאִיכָא חוֹלָק הָא אִמִּ"שׁ הַרְמַזִּים וְכֵן לֹא יִתִּיחַד אִישׁ אֶחָד אֲפִילוּ עִם נָשִׁים הִרְצָה וְהַנָּשִׁים נִרְכָּזוֹת לוֹ לֹא יִתִּיחַד עִם הַנָּשִׁים אֲפִילוּ עִם נָשִׁים הִרְצָה לְפִי שֶׁלֵּן גַּם צוּ וְכוּלָן מִחֲפּוֹת עֲלִיו וְאִילוּ אִישׁ אֶחָדֵיהּ בֵּין שְׁנֵי נָשִׁים

דרכי משה

מתייחד עם האשה וע"ש. כתב בתולדות אדם וחווה נחב כ"ג ח"א (קצב ע"א) וטעמא דבנין בשדה ג' שמה יצטרך אחד מהן להשתין וישארו ב' עם האשה וכתב הרמ"ה דוקא שהולכים עמה לשמרה או צריכין שנים שישארו עמה דאי לאו הכי למאי נחוש לה כשיצטרך אחד מהן להשתין ילך חבירו עמו ויניחנה לבדה עכ"ל:

פרישה

יטריך אחד מהם להטיל מים וגמלא מתייחד עם הערוה גמלא פירוש דוקא בשדה חיישין להכי שנירן להרמיק עד שלא יראה ספרו פירושו וגם כשיצטרך יראה זה אימת יצא וידע לשמור עמלו לפרוש מהאשה מה שאין כן כשהוא בעיר צמיו דלא יט לחוש דשמא הוא עומד לחורי הכוסל ויטא מיד: (יג) ורש"י מתיר [לאיש אחד] עם נשים הרבה. ר"ל ג' אצל עם שמים לא דמטנה שלמה הוא לא יתייחד אש עם שמי נשים:

דרישה

על הרי"ף למה השמיטו (כי גמרא ערוכה היא אמר רב יהודא אמר רב וכו') ריש דף פ"א ע"ש) שוב מצאתי שכתב (ריבנו יוחס) בתולדות אדם וחווה נב"ג ח"א (דף קצב ע"א) בשם הרמ"ה והביאו גם כן בד"מ ז"ל (סק"א) דוקא כשהולכין עמה לשמרה או צריכין שנים שישארו עמה דאי לאו הכי למאי נחוש לה כשיצטרך א' להשתין ילך חבירו עמו ויניחנה לבדה עכ"ל. וזוהו נלע"ד דנתיישב ג"כ מנהג הנשים הנ"ל דכשלקחה עמה שומר קטן חנינו או תינוקת כדינא ליכא למיחש למידי אף בשדה דכשיצרה השומר להטיל מים או לעשות צרכיו תלך האשה עם השומר ולא תתייחד עם הגדול וכן בלילה אף שהשומר ניים וישן כשיצרה היחיד לאונסה תקין את השומר ויצור משנתו וישמרה. מידו קשה דאם כן למה כתב הראב"ד דבלילה צריכה שלשה גם קשה דלמה לא חיישין דילמא יפתנה בלילה או בדרך עד שלא תלך עם השומר לעשות צרכיו ויבוא עליה. ור"ל דהראב"ד לחוד חייש לזה שמה יפתנה אבל שאר המחברים שלא הזכירו האי דינא דבלילה צריך שלשה ס"ל דלא חיישין שמה תפתנה היא אלא יבוא עליה שלא לרצונה אלא שחיישין שהיא תכסה הדבר מפני הברשה אם כבר עבר זה ואנסה ומשום הכי בשומר אחד טגי וכמ"ש ודק"ק:

חדושי הגהות

[ב] בגמרא שלפנינו (שנת קס): אימא מעשה נסמך אחד ופירש"י שהוא או רבי יהודה ק' צנא או רבי יהודה כ"ר אלעאי:

הגהות והערות

[ו] וע"ע בשו"ת הרשב"א סימן אלף קעז וסימן אלף קפב: